

1.0 Indledning

Handelshøjskolens Bibliotek skiftede navn til CBS Bibliotek i februar 2006. Og de 3 betjeningssteder hedder herefter: CBS Bibliotek - Solbjerg Plads, CBS Bibliotek - Dalgas Have og CBS Bibliotek - PorcelænsHAVEN.

CBS Bibliotek skiftede efter ca. 2 års forberedelse bibliotekssystem til BookIT.

Og endelig blev den årelange 'gulvsag' afsluttet med sommerens vellykkede gulvrenovering af kælder og 2. sal på Solbjerg Plads.

1.1 Brugerbenyttelse

Udlån/materialetype	2006	2005	2004	2003	2002
Fysiske udlån	266.552	330.923	351.600	368.788	374.425
Elektroniske udlån	1.408.786	1.266.743	942.620	631.099	440.734
- her af CBS Open Archive*	184.417	113.206	-	-	-
- her af CBS' Open Journal Systems*	23.868	-	-	-	-
Anden benyttelse af præsenssamlinger (trykt og elektronisk)	123.433	109.447	87.643	123.797	105.045
I alt (ekskl. fornyelser)	1.798.771	1.707.113	1.381.863	1.123.684	920.204

Tabel 1. (Kilde: Årsstatistik 2006, B1 og B2) *Note: CBS Bibliotek er vært for working paper-arkivet CBS Open Archive og CBS' Open Journal Systems.

Den samlede vækst i benyttelsen fra 2005 til 2006 er på 5,4%. Faldet på 19,5% i brugen af fysiske materialer er dog ganske bemærkelsesværdigt, også selv om gulvreparation mv. til tider betød reduceret fysisk adgang til samlingerne i sommerperioden. Det er nu helt tydeligt, at det elektroniske bibliotek eliminerer det fysiske bibliotek på CBS Bibliotek.

Benyttelsen af e-bøger (inkl. working papers) er steget 58% (=211.443), hvor af download fra CBS Biblioteks egen working paperløsning udgør 184.417. Udviklingen i benyttelsen af e-tidsskrifter er fortsat markant, 633.713 downloads i 2006, hvilket svarer til en vækst på 16%. Der har været et svagt fald i benyttelsen af e-aviser svarende til 3,7% - CBS Bibliotek vurderer, at faldet kan tilskrives en ændret dataopgørelse hos Børsen.

Brugerne har fået lettere ved at få fat i bibliotekets materialer i 2006; ventetiden på reserveret materiale er faldet fra 23 dage til 17 dage i 2006. Målet er dog fortsat at komme under 14 dage.

1.1.2 Besøgende

Det samlede besøgstal var i 2006 1.113.412, heraf 88.016 på Dalgas Have (-22,5%), 989.238 (+3,8%) på Solbjerg Plads og 36.069 i Porcelæns Haven. Det samlede antal af besøgende er hermed steget 4,3%.

Den omfattende gulvrenovering på Solbjerg Plads i sommeren 2006 har mod forventning ikke påvirket besøgstallet i negativ retning, derimod er der en tydelig ændret brugeradfærd i Dalgas Have. Vi vurderer, at det skyldes ændringen i institut- og undervisningsfordelingen mellem CBS' 3 hovedbygninger, og de nye faciliteter i Porcelæns Haven har, som det fremgår, også tiltrukket et antal studerende.

1.2.3 Service

Læsepladser og studiemiljø:

- Åbning af bibliotek i Porcelæns Haven med 71 læsepladser
- Nyindretning af 1. sal på Solbjerg Plads med ekstra læsepladser
- 2 ekstra grupperum på Solbjerg Plads
- Adgang til eksterne mailudbydere. Dette imødekommer den store gruppe af ikke-CBS brugeres kommunikationsbehov
- Projektformulering for renovering af CBS Bibliotek – Dalgas Have.

Selvbetjening:

- Med skift af bibliotekssystem skal alle direkte brugere nu selv oprette brugerprofil via hjemmesiden/katalogen
- Brugeren kan nu tilmelde sig reminder-mail, som udsendes 3 dage før sidste afleveringsdato
- 644 CBS-ansatte og -studerende bruger nu det web-baserede referencehåndteringssystem RefWork
- 78% (=184.952) af alle fornyelser er selvbetjente

Nye serviceformer:

- 'Chat med CBS Bibliotek' sat i værk som pilotprojekt i november
- Business FAQ - engelsksproget service til hjemmesiden (samarbejde med Wharton Business School, Lippincott Library) er under udvikling
- Med etablering af en chefkonsulentstilling med fokus på forskningspubliceringsanalyse sigter biblioteket på at intensivere sit engagement i kvalitetssikring af og vejledning over for forskningsmiljøets publiceringsaktiviteter.

1.2 Strategiopfyldelse - satsningsområder

Afsnittet afrapporterer i forhold til 'Målsætning og strategi 2005'.

1.2.1 Det elektroniske bibliotek

Udviklingen af bibliotekssystemet fra 1988 gik fra leverandørside i stå i slutningen af 90'erne, og i perioden frem til 2006 lykkedes det kun at holde systemet relativt tidssvarende med baggrund i en særlig kombination af stædighed og højt udviklet systemkompetence hos biblioteket selv. Implementering af det nye **bibliotekssystem** Bookit i foråret 2006 har været et stor udfordring for hele personalet; alle rutiner blev lagt på hylden uanset om det dreje sig om oprettelse af nye brugere, vejledning i informationssøgning, indkøb af bøger, indeksering af materialer, udlån, integration med øvrige systemer etc.

CBS Bibliotek har anskaffet flg. nye **e-ressourcer** i 2006: Academic Search Elite, Business Source Complete, Journals A-Z SocIndex with Full Txt, WestLaw og Zephyr. Desuden indkøb af retrospektive arkiver fra Elsevier, Sage Publications og Blackwell. De nye universitetsfusioner er begyndt at præge licensforhandlingerne for de produkter, som anskaffes via Deff.

Journals A-Z er blevet anskaffet som styringssystem og som samlet indgang for alle e-tidsskrifter (ca. 33.000 titler), forlagspakker såvel som enkelttitler. Ud over forenklet adgang for brugerne vil systemet minimere vedligeholdelsespraksis i bibliotekskatalogen.

CBS Bibliotek IT er systemejer på **cbs.dk** og har i 2006 gennemført to store projekter, opgradering af cms-systemet fra 2004 og forberedelse af nyt webdesign. I forbindelse med nyt webdesign har afdelingen været i dialog med en bred vifte af interne interessenter, og der er gennemført en usabilitytest hos en ekstern konsulent. Designprocessen er gennemført i samarbejde med CBS' Kommunikationsafdeling.

Perspektivet for et **nyt intranet** til CBS er rykket nærmere med it-visionen 'MyCBS', men den komplicerede udfordring afventer projektformulering og finansieringsmodel.

CBS Biblioteks indsats vedr. **elektronisk publicering** er fokuseret på de to services Ejournals@CBS og OpenArchive@CBS. Ejournals@CBS er blevet vært for yderligere to tidsskrifter, Dansk Sociologi og SATS Nordic Journal of Philosophy. Antallet af downloads af working papers fra OpenArchive@CBS er steget 63% svarende til 184.417downloads. Pilotprojekt med elektronisk arkivering af hovedopgaver har hidtil kun været en succes for masteruddannelserne MPA og MHM.

1.2.2 Det gode studiemiljø

Som led i en strategisk indsats med betjening nær brugerne på campus åbnede CBS Bibliotek sine faciliteter i **Porcelænshaven** i 17. januar. I første halvår med åbning kl. 9-16, i andet halvår kl. 7.30-22.30 – bemanning kl. 9-16.

Den annoncerede og for mange brugere meget attraktive døgnåbning blev ikke gennemført inden årets udgang pga. manglende sikkerhedsforanstaltninger. På

trods af en del negative kommentarer om den manglende 24-timers åbning og dårligt indeklima i efterårets brugerundersøgelse, tegner denne kommentar dog et billede af, at brugerne har taget i mod det nye tilbud med åbne arme: "The best library facilities in Copenhagen, maybe even Denmark. Keep up the good work!" I forhold til de studerendes behov viste brugerundersøgelsen, at der bl.a. bør kigges på det trådløse netværks kapacitet og fx etableres 2 ekstra faste pc'er til supplement af de eksisterende 4 brugerarbejdspladser.

1.2.3 Personlig betjening og selvhjælp

Siden åbningen i 1999 har den bibliotekariske vejledning – informationsvagten - på Solbjerg Plads haft en lidt tilbagetrukket placering i nichen på 1. sal. I foråret arbejdede biblioteket med eksponeringen, og i forbindelse med den øvrige ombygning af stuearealet har informationsvagten nu fundet plads centralt i stueplan. Genindretningen af stuearealet, dvs. brugernes første indtryk af den direkte service, har været en udfordring. Resultatet er et område med integrerede udlånsautomater, en håndfuld 'stand-up pc'er' til kvikselvbetjening, et nyt, reduceret skrankeområde og 4 pc-arbejdspladser til bibliotekarisk vejledning.

Betjening af **CBS alumni** og dens omfang er stabilt. Et mindre antal alumni får tilsendt trykte materialer gratis. Benyttelse af gratis download fra EBSCO's artikelbaser er pæn; 1.220 downloads i 2006 (1.987 i 2005).

Antallet af **dokumentationsopgaver for VIP-medarbejdere** er steget fra 79 i 2005 til 110, og samtidig er rekvisitionen af opgaver blevet mere bredt fordelt over institutterne end tidligere, hvor Institut for Ledelse, Politik og Filosofi stod for hovedparten af henvendelserne. Kontaktbibliotekarerne har gennemført besøg hos enkeltpersoner og grupper svarende til i alt 287 deltagere.

Biblioteket har i 2006 gennemført en kampagne for det web-baserede **referencehåndteringssystem RefWorks**. Med RefWorks kan man etablere en personlig database over al litteratur anvendt i studier eller forskning. RefWorks kan også integreres i opgaver og forskningsprojekter. Per januar 2007 er det totale antal brugere 644. Tilvæksten i 2006 har været på 285 brugere svarende til en fordobling i antallet af brugere.

1.2.4 Det internationale bibliotek

Med sin placering med umiddelbar adgang til det nye internationale kollegium i Porcelænsøen er det CBS Biblioteks ønske at stille de bedst mulige **studiefaciliteter** til rådighed for de internationale studerende. De nye faciliteter er også åbne for the International Summer University Program (ISUP). Desuden er der med bibliotekarisk personale kl. 9-16 samme sted også etableret grundlag for nærhedsbetjening af det internationale VIP-miljø i Porcelænsøen.

Biblioteket har siden lancering af Experts@CBS i 2003 og ny cbs.dk i 2004 arbejdet bevidst med parallel **tosproget service**, således at services i videst muligt omfang altid lanceres i tosprogede versioner. Dette gælder også lancering af ny brugergrænseflade til bibliotekskatalogen i 2006.

En biblioteksmedarbejder har i 2006 medvirket til udarbejdelsen af CBS' officielle sprogpolitik.

I løbet af 2006 har CBS Bibliotek med værtskabsforpligtelse været involveret i forberedelsen af en **international konference** for business-biblioteksledere på CBS i 2007; "EBSLG - ABLD - APBSLG: 2007 Joint Conference & Regional Meetings". De tre foreninger er den amerikanske Academic Business Library Directors, Asia Pacific Business School Librarians' Group og European Business Schools Librarians' Group.

Med fortsættelsen af bibliotekets **studierejse** i efteruddannelsesregi for en bredt sammensat medarbejdergruppe ønsker bibliotekets direktion at medvirke til at skærpe medarbejdernes internationale orientering, biblioteksfagligt såvel som en generel åbenhed mod verden. Årets rejse til New York resulterede bl.a. i erfaringsudveksling om chatbaseret service, undervisningsaktiviteter og en konkret samarbejdsaftale med Wharton Business School, Lippincott Library.

1.2.5 CBS videnportal

Pr. 31.12.06 var der registreret 242 deltagere i **Experts@CBS**, heraf 29% kvinder - kønsfordelingen svarer til sammensætningen af CBS akademiske personale.

- 13 nye deltagere (54 i 2005)
- Slettet 7 deltagere, som er gået på pension eller fratruddet pga. overgang til nyt job.
- Antallet af downloads er steget svarende til 29%. Resultatkontrakten forudsætter årlig vækst på 10%

	2006	2005	2004	2003
Antal besøg	69.739	53.926 ¹	57.680	31.022

Tabel 2. (Kilde: Funnel Web Analyser januar 2007, antal visitor sessions)

Nr. 25 af **Insights@CBS** blev udsendt inden årsskiftet med i alt 101 artikler om forskellige sider af CBS' forskning.

- Der er udsendt 8 numre i 2006 (1 færre end i 2005)
- Antal besøgende: 24.528 visitor sessions (22,627 i 2005)
- Ultimo 2006 er der 696 eksterne abonnenter (603 i 2006 / 497 i 2004)

CBS Bibliotek har i løbet af 2006 dels gennemført et arbejdsgruppeforløb mhp. vurdering af alternative muligheder for den aktuelle forskningsregistrering i bibliotekssystemet, hidtil kaldet **Research@CBS**. Arbejdsgruppen konkluderede, at fordelene ved at anskaffe PURE langt ville overstige ulempen ved at vælge et leverandørstyret system til en høj anskaffelsespris. I sensommeren blev nedsat en styregruppe og en projektgruppe mhp. implementering af PURE, forberedelse af datakonvertering har stået på i efteråret.

CBS' working paper arkiv, **OpenArchive@CBS**, har fortsat et flot vækst i antallet af downloads: 62% (=184.417 downloads).

¹ Fra 2005 tælles antallet af visitor session ekskl. ipnr. fra CBS. Tallene fra 2003-2004 er inkl. ipnr. fra CBS, diverse interne brugere af Experts@CBS.

1.2.6 Informationskompetente brugere

Biblioteket har i regiet 'Bestil en bibliotekar' vejledt 91 grupper i forbindelse med hovedopgaver, bachelor- og projektopgaver. Desuden har biblioteket medvirket ved 33 hovedopgaveseminarer med i alt 2.455 deltagere og 46 undervisningssessioner med i alt 2.408 deltagere.

1.2.7 Organisations- og medarbejderudvikling

Forsøg med **personlearbejdspladser i det åbne rum**, primært Porcelæns Haven: Ca. 11 medarbejdere har dækket vagtplanen og har i varierende omfang haft 7 eller 4 timers vagter. Efter en relativt lang indkøringsperiode med tilretning af pc-arbejdspladserne har alle kunnet løse egne arbejdsopgaver under vagten, vejlede brugere (i begrænset omfang pga. få henvendelser), afvikle kontaktbesøg hos VIP'er i Porcelæns Haven, besvare bibliotekets e-postkasse og anvende møderummet til Bestil-en-bibliotekar-sessioner. Det dårlige indeklima har desværre været en belastning for størstedelen af de involverede medarbejdere.

I årets løb er gennemført en komplet organisationsændring; ny ansvarsfordeling i direktionen, nye afdelinger og ny afdelingsstruktur, ændret opgave- og medarbejderfordeling trådte i kraft 1. februar. Blandt andet som følge af organisationsændringerne indgik en række medarbejdere i jobrotation med ændring af enten afdelingsmæssigt tilhørsforhold, væsentlige ændringer i stillingsindhold og/eller ny afdelingsleder.

Som led i et 2-dages seminar fik bibliotekets Samarbejdsudvalg i efteråret en introduktion til værktøj til **stresshåndtering**, og inspiration til en videre indsats på dette område.

Sammen med Det Kongelige Bibliotek, DBC A/S og Københavns Kommunes Biblioteker påbegyndte CBS Bibliotek d. 1. september et 4-årigt **trainee-program** med Bibliotekarforbundet som koordinerende instans. Programmet indebærer, at 4 cand.scient.bibl.'er turnerer rundt på de 4 involverede arbejdspladser, ét år ad gangen hvert sted. CBS Bibliotek deltager primært i ordningen for at sikre udvikling, innovation og rekruttering.

Mht. **kompetenceudvikling** har aktiviteten været lavere i 2006 (4,7 dage) end i 2005 (6,3 dage), hvilket bl.a. skyldes, at mange ekstraordinære kurser i det nye bibliotekssystem blev forberedt og afholdt i 2005. Flg. bør fremhæves:

- 4 medarbejdere var i 2006 i gang med en længerevarende masteruddannelse, og to medarbejdere afsluttede denne uddannelse.
- En afdelingsleder deltog i et individuelt lederudviklingsforløb baseret på coaching.
- Studierejse til New York for 7 medarbejdere

Mhp. **rationalisering af arbejdsgange** har biblioteket indgået en aftale om levering af bøger inkl. opstillingslabels og strekkoder fra Dawson Fastrac-service, samt desuden import af katalogposter. Desværre har datakvaliteten fra Dawson ikke levet op til forventningerne, og det har medført etablering af tidskrævende nødløsninger i procesgruppen for at få accessionsprocessen til at glide hensigtsmæssigt. Fra januar 2006 er styringen af bogbudgettet blevet foretaget via Dawson, hvilket omfatter, at den enkelte fagreferent selv detailstyrer sin del af anskaffelsesbudgettet heri.

1.3 Personale

Biblioteket anvendte i 2006 55,14 ÅV. Dette svarer til et fald på 1,51 ÅV. Set over en 5-årig periode er der sket en reduktion i antallet af personaleressourcer (2002=57,8), som svarer til 2,7 ÅV.

1.4 Finansielle ressourcer

(Udgifter i mio. kr.)	2006	2005	2004	2003	2002
Samlede driftsudgifter	32,1	30,9	30,0	31,1	30,8

Tabel 3: Udgifter i mio. kr.

René Steffensen, biblioteksdirektør